

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Du est allene, store Gud!

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Du est allene, store Gud!", i Brorson, Hans Adolph: *Troens rare Klenodie, 3.-7. del, samt 2 tillæg.* - 1953, 1951-56, s. 64. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson02val-shoot-workid68875/facsimile.pdf> (tilgået 13. juni 2021)

Anvendt udgave: *Troens rare Klenodie, 3.-7. del, samt 2 tillæg.* - 1953

Som intet andet idelig
 Vil høre, see og smage,
 End det os kand til himlen hiem
 Og evig glæde føre, 310
 Hvor engle-flokken angenem
 Og liflig er at høre
 I evig fryd og ære.

2. Om en hellig Frygt for GUD.

Nr. 152.

Mel. Alleneste Gud i himmerig.

Du est allene, store Gud!
 Al pris og ære værdig,
 Man skulde gribe dine bud
 Som guld og sølv saa færdig,
 Man skulde glædes ved dit ord
 Som hungrig mave til sit bord,
 Og frygte for din vrede.

2. Men see vi os i verden om
 Fra een til anden ende,
 O Gud! hvad er hun blind og dum
 Til dine ord af kiende,
 Man seer din straf og dommedag
 Kun an som en fortiet sag,
 Der af sig selv maa falde.

3. Af daarlighed er sielen fuld,
 Og følger sine lyster,

Nr. 152. FJL-7. 2, 1: see| seer P.

6, 7: *angenem*) yndig.

Nr. 152. Oversættelse. HERR du bist würdig preis und rühm, J. E. Schrauder, Schr. s. 550. Brorsons gengivelse er til dels meget fri; v. 5 og v. 7 er næsten helt hans værk. — 1, 3-4. 5-6: Billederne er Brorsons. — 1, 4: *saa færdig* så villig, el. så raak, hører til *skulde gribe* i l. 3. — 2, 3: *dum* dov. — 2, 5-7: Man ser på Guds straf og dommedag som en sag, der bliver det ihjel og dermed falder bort af sig selv. — 3, 1: *daarlighed* tilbøjelighed el. sløthed.

I saadan stand det arme muld
 Sig dog mod himlen bryster,
 At frygte Gud, at faae ham kiert,
 Det agtes ey den møye værd,
 Unødigt og umueligt.

4. Man legger sig i synden ned,
 Og vil dem nogen vække,
 Da gribe de Guds Kierlighed
 Til deres synders dække,
 Man velter sig i synden om,
 Og siger: Gud er mild og from,
 Og saa er det til ende.

5. De kaste Gud af siel og sind,
 Dog skal hand sielen favne,
 De seyle stærk for satans vind,
 Vil dog i himlen havne,
 De træde naaden under fod,
 Og pukke dog, at Gud er god,
 Hand faaer dem vel at have.

6. Og findes skjønt en trældoms frygt
 I et og andet hierte,
 Naar du med riset har forsøgt
 Det kaade kjødt at snerte,
 Saa er det dog kun hyklerie,
 At man, naar straffen er forbi,
 Sig strax i verden glæder.

5, 1: kaste] kaster F. 5, 3: seyle] Seyler F.

3, 3: stand] tilstand; det arme muld] mennesket, jfr. 1. Mos. 2, 7. — V. 4-5: Til tænke jfr. nr. 132, 3-5. — 4, 4: til deres synders dække] til at dække deres synder mod, nemlig for at beholde dem uforstyrret. — 4, 6: from] det samme som mild. — 4, 7: saa er det til ende] så behøver der ikke at tænkes mere på den ting. — 5, 2, 4, 6-7 viser, hvad verdensmenneskene mener at kunne opnå hos Gud usgtet det liv i trods mod ham, som skildres i 1. 1. 3, 5. — 5, 6: pukke] heråbe sig på, sætte sin lid til. — 5, 7: hand faaer dem vel at have] Gud bliver dog nok nød: til at have dem i sine lomme. — 6, 1: skjønt] end; trældoms frygt] Rom. 8, 15. — 6, 3-4: Billedet er Brorsons. — 6, 4: det kaade kjødt] der tænkes vel på løsluppen kadelig lyst, jfr. nr. 10, 4, 3. — 6, 5: det] det, at der opstår en frygt i hjertet, 1. 1-2. — 6, 6: af] så at.

7. O Gud! hvor lidt og intet kand
Jeg om din naade sige,
Den gandske jord er kun et grand
Og støv udi dit rige,
Relfærdighed dit konge-spiir,
Og hellighed din glands og ziir,
Din visdom alting skuer.

8. Men det er kun en ringe sag
I folkets blinde tanker,
Man hører, lærer dag fra dag,
Og ingen kundskab sanker,
Man har vel ofte følt din haand,
At vilde løse sielens baand,
Og vil dig dog ey kiende.

9. Det er den beske syndens frugt
Og verdens gamle mode,
At vilde være udelukkt
Fra Gud, sit største gode,
Man frygter ey, at Gud os seer,
Men midt i al sin ondskab leer
Paa djevle-viis og maade.

10. Nu er jo dog din frygt, o Gud,
Al visdoms rod og kilde,
Som lærer os dit ord og bud,
Og naaden ey at spilde,

8, 5: [følt] fuldt *F13*, [alt *J*, fuld *D*, følt] (følt) kunne være = fulgt som f. eks. i nr. 158, 4, 8; men originalen har: man føhl oft delte kraft und hand. 10, 3: [som] saa *J22*. *F* har vistnok saa, det er utydeliggjort ved en blækrettelse til som.

7, 3-4: Es. 40, 15. — 8, 6: løse sielens baand] befri sjelen fra dens trældom, jfr. nr. 112, 1, 1-4. — V. 10: I modsætning til den foregående skildring af verdens ligegyldighed over for Gud kommer nu det på tale, som ifølge overskriften er salmons egentlige emne: en hellig frygt for Gud. Herom siger v. 10 3 ting: først, at guds-frygten er al visdoms rod og kilde, 1. 1-2, dernæst, sideordnet hermed, at den er det første livets aande-fang, 1. 5, og endelig, at den er et lys paa al vor vej og gang, 1. 6. — 10, 1-2: St. 111, 10; Ordsp. 1, 7; 9, 10. — 10, 3-4: [som] hører vel til al visdom i l. 2; visdommen lærer os Guds ord og bud, og den lærer os ikke at spilde a; forspilde hans nåde.

Det første livets aande-fang,
Et lys paa al vor vey og gang,
At vi hos Christo blive.

312

11. Hun lærer os, hvorledes vi
Skal Gud i aanden tiene,
Foruden nogen byklerie
Med ham det trolig mene,
Hun smykker sielen meer end skøn,
Og giver lyst og fryd til løn,
Ja riigdom uden ende.

12. Saa lad, o Gud, mit arme sind
Dog nyde denne gave,
Og plant din frygtes blomster ind
Udi mit hiertes have,
At hvad jeg gjør, og hvad der skeer,
Jeg alt paa dine øyne seer,
Din villie at fremme.

13. Lad dog din høye majestæt
Mig saadan frygt indjage,
At bedre hvad der er forseet,
Og intet foretage,
Som kunde synes dig imod,
Men vove ære, liv og blod
For det, som dig behager.

14. Vil andres høye gunst og prægt
Mig lokke eller skrekke,

10, 5: Når guds frygt, kaldes *det første livets aande-fang*, menes der, at den er det første kendetegn på åndeligt liv hos et menneske; den svarer på åndens område til det første åndedrag hos det nyfødte barn. — 10, 5-6: Billederne er Brorsons. — 10, 7: af! så at. — 11, 1: han] guds frygt. — 11, 2: i aanden] i Hellig-ånden som livsfære eller — mere almindeligt — i ånd og sandhed. Joh. 4, 23 fig. — 11, 4: trolig] oprigtigt. — 11, 6: lyst] glæde. — 12, 5-7: så at jeg under alle forhold — hvad jeg end gør, og hvad der end sker — ser ufrøvd (alt) på dine øjne, for at jeg kan gøre din vilje. Der tænkes på et barn, der i sin tuders øjne kan læse, hvad han vil, det skal gøre. Jfr. Sl. 34, 8. — 13, 2: frygt indjage] her er det klart, at der med at frygte Gud ikke udelukkende menes ærefrygt, men også virkelig frygt. — 13, 3: at bedre] at gøre godt igen. — 14, 1: andres høye gunst] den høje gunst, som de nyder, der tænkes på højtstående personer.

Saa lad din u-omskrænkte magt
 Den frygt i mig opvække,
 At jeg ad surc miner leer,
 Og inlet paa de søde seer,
 Kun dig allene søger.

15. O lad mig, hvor jeg gaer og staaer
 Din frygt i hertet bære,
 Og al den deel min siel formaaer,
 Dig elske, følge, seer,
 At din natur og væsen maa
 Mig som et speyl for øyne slaae,
 At efterfølge troelig.

16. Min gierning, ord og tanke lad
 Kun al din ville følge,
 Og ey for verdens gunst og had
 Din naades virkning dølgje, 313
 At sindet uforandret maa
 Kun lige frens ad veyen gaae,
 Som til Guds rige fører.

17. Ach lad mig altid aandens frugt
 Fornemme og bevare,
 Saa bliver satan udelukt
 Af hertet med sin snare,
 At jeg er altid vel bered,
 Naar Gud berammer tiid og sted
 Fra denne jord at fare.

18. Saa faaer jeg altid meer og meer
 Din naades lys at kiende,
 Og hvordan du saa naadig seer
 Mit levnets løb til ende,

16, 2: al] alt F, ald JF: 2: vilje] vilje J, vilje JF. 17, 1: aandens] Aandsens F.

14, 3: u-omskrænkte] ubegrænsede; orig: dein' unumschränckte macht. — 15, 3: oi den deel] alt, hvad. — 16, 3: for] af hensyn til. — 17, 1: aandens frugt] Gal. 5, 22. — 17, 5: at] så vt. — 18, 3-4: seer til ende] overskuer (nr. 155, 2, 6), eller tanken er: hvordan du i nåde ser (til mig), indtil mit levnedsløb er til ende.

Lad synd og død og satans magt
Da komme, jeg er uforsøgt,
Jeg staaer i HERRens naade.

19. Lad det saa vendes op og ned,
Jeg gaaer i naadens orden,
Og finder i Guds kiertighed
Et paradiis paa jorden.
Og HERRens frygt, som med mig gaaer,
Forsikrer altid, at jeg staaer
Hos Gud i naade, Amen!

3. Om Tillid paa Gud.

Nr. 153.

Mel. O Gud! du fromme Gud.

Du est allene værd, o Gud for alle guder,
At man fra slægt til slægt din trofasthed bebuder,
Og breder ud din lof i verdens vide land,
Som sender hielp og trøst, naar ingen hielp kand.

2. O! lær mig, milde Gud, med agtsomhed at merke
Paa dine vise raad og store vunder-verke,
314 At man lit ey et tegn til nogen redning seer,
Og hielpen altid dog til rette tide skeer.

3. Her staaer jeg med min sorg for dig, min Gud, til skamme,
Hvor tit du hielper mig, saa er det dog det samme,
Saa snart du setter mig paa prøven lidt igien,
Da veed jeg ikke, hvor jeg vil for kummer hen.

Nr. 153. *FJ1-2*. 1, 1: *est| er J4-2*. 2, 4: *til rette tide| til retter Tids P.*, jfr. nr. 199, 2, 7.
3, 1: *jeg med min sorg| jeg med Sorg F.* *Jeg nu med sorg J2-2*: orig.: mit meinem heul- und gränen.

19, 2: *i naadens orden| i den naadensgruppe*, som er under Guds nåde, jfr. nr. 163, 11, 8. — 19, 8: *forsikrer| forvisser* mig om.

Nr. 153. Oversættelse. Nur du bist würdig, HERR, du grosser GOTT der Götter,
Henrietta Catharina v. Gersdorf, Schr. s. 535. — 1, 1: *for| over* el. *frem* for. —
1, 2: *Tanken* er, at den ene slægt bebuder den næste, at den kan regne med Guds
trofasthed. — 1, 4: *som| du*, som. — 2, 2: *vunder-verke| undergeringer*; en i 17-18.
århundrede ikke ualmindelig germanisme.